

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
XV Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi
im. Narcyzy Żmichowskiej w Warszawie
na rok szkolny 2017/18

Program wychowawczo - profilaktyczny XV Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Narcyzy Żmichowskiej w Warszawie jest zgodny z Konwencją Praw Dziecka oraz ze Statutem Szkoły.

Ilekoć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

1. Szkole – rozumie się przez to XV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Narcyzy Żmichowskiej w Warszawie.
2. Dyrektorze, dyrekcji, nauczycielach, wychowawcach, pedagogu i psychologa szkolnym – rozumie się przez to w/w pracowników XV Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Narcyzy Żmichowskiej w Warszawie.
3. Rodzicach – rozumie się przez to rodziców oraz prawnych opiekunów uczniów XV Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Narcyzy Żmichowskiej w Warszawie.
4. Uczniach – rozumie się przez to każdego ucznia XV Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Narcyzy Żmichowskiej w Warszawie.

I. Cele programu wychowawczo - profilaktycznego

Diagnoza problemów wychowawczych, które pojawiły się w ubiegłym roku szkolnym w naszej Szkole, generuje zwrócenie uwagi na problemy: nasilającej się cyberprzemocy, agresji werbalnej, braku więzi społecznych, rywalizacji o oceny.

Ponadto celem wychowania jest wspieranie wszechstronnego rozwoju osobowego uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym, moralnym, duchowym, patriotycznym, zdrowotnym i estetycznym, a w szczególności:

1. Rozwijanie samodzielności, kreatywności, aktywności i poczucia odpowiedzialności.
2. Kształtowanie potrzeby uczenia się i rozwoju.
3. Rozwijanie autonomii ucznia i poczucia odpowiedzialności za swoją edukację i rozwój.
4. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich między innymi poprzez uroczyste obchody Święta Niepodległości, wycieczki

- edukacyjne, lekcje muzealne, spotkania ze świadkami historii, działaczami społecznymi i twórcami kultury.
5. Rozwijanie poczucia tolerancji, solidarności, pomagania sobie nawzajem.
  6. Przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, wyznanie i orientację seksualną.
  7. Budowanie więzi ze Szkołą i odpowiedzialnej postawy uczniowskiej.
  8. Kształtowanie nawyków prozdrowotnych, w tym propagowanie zdrowego trybu życia w zakresie nawyków żywieniowych, profilaktyki uzależnień (program przeciwdziałania dopalaczom wdrażany w ramach zajęć dydaktycznych i wychowawczych), uprawianie sportu i podejmowanie działań zmierzających do zredukowania liczby zwolnień z zajęć wychowania fizycznego.
  9. Kształtowanie nawyku dbałości o bezpieczeństwo swoje i innych, zwłaszcza zapobieganie przejawom przemocy i agresji.
  10. Wspieranie uczniów przez nauczycieli, w tym uwzględnianie potrzeb osób niepełnosprawnych.
  11. Utrwalanie podstawowych zasad savoir-vivre.
  12. Poszerzanie swoich zainteresowań poprzez uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych.
  13. Rozwijanie zdolności komunikacyjnych.

II. Ideał absolwenta XV Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Narcyzy Żmichowskiej w Warszawie

Uczeń kończący XV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Narcyzy Żmichowskiej w Warszawie powinien starać się być:

1. Odpowiedzialny i kreatywny tj.:
  - a. Przewiduje skutki swoich działań, wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia i gotów jest ponieść konsekwencje swoich czynów.
  - b. Stara się rozwiązywać napotkane problemy.
  - c. W razie potrzeby potrafi poszukiwać i znajdować pomoc i korzysta z niej.
  - d. Wykazuje potrzebę samokształcenia i samodoskonalenia.
2. Otwarty i komunikatywny, tj.:
  - a. W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami.
  - b. Nawiązuje współpracę z innymi ludźmi.
  - c. Potrafi prezentować swój punkt widzenia i bronić swoich racji bez uciekania się do agresji słownej i przemocy.
  - d. Bierze pod uwagę poglądy innych.
3. Rozważny, tj.:

- a. Umie dokonywać istotnych dla jego najbliższej przyszłości wyborów i realizować je.
  - b. Selekcjonuje i porządkuje zdobyte informacje, by móc planować swoje działania.
  - c. Zna zagrożenia występujące w jego środowisku i wie, do kogo zwrócić się o pomoc w przeciwstawianiu się im.
  - d. Zna swoje mocne i słabe strony.
  - e. Wie, jak radzić sobie ze stresem.
  - f. Nie ulega nałogom.
4. Przestrzegający norm społecznych, tj.:
- a. Postępuje zgodnie z zasadami moralnymi i etycznymi.
  - b. Wykazuje postawę obywatelską i patriotyczną.
  - c. W różnych sytuacjach życiowych zachowuje się zgodnie z obowiązującymi normami.
  - d. Szanuje własność intelektualną i przestrzega prawa autorskiego.
5. Tolerancyjny, tj.:
- a. Nawiązuje przyjazne kontakty z ludźmi, współdziała z nimi i akceptuje ich odmiennność.
  - b. Szanuje poglądy innych.
  - c. Rozumie, że różnice pomiędzy ludźmi są czymś normalnym i pożądanym.
6. Aktywny, tj.:
- a. Ma szerokie zainteresowania.
  - b. Poszerza swoje zainteresowania i wiedzę.
  - c. Lubi ruch i chętnie uprawia sport.
  - d. Dbą o zdrowie własne i innych przestrzegając zasad zdrowego stylu życia.
7. Empatyczny, tj.:
- a. Jest wrażliwy na problemy ludzi potrzebujących wsparcia i w miarę możliwości udziela im pomocy.
  - b. Reaguje na zło.

III. Sposoby realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego

1. Systematycznie prowadzone na godzinach wychowawczych (w wymiarze 1 godziny lekcyjnej tygodniowo) cykle tematyczne z zakresu przyjętego przez Szkołę programu zajęć wychowawczych.
2. Lekcje interdyscyplinarne.
3. Referaty i wykłady.
4. Pogadanki, dyskusje, spotkania prowadzone przez Dyrektora Szkoły, pedagoga, psychologa szkolnego, pielęgniarkę szkolną.
5. Spotkania z zaproszonymi gośćmi.
6. Działalność w Samorządzie Uczniowskim.
7. Pielęgnowanie tradycji Szkoły.

8. Zajęcia warsztatowe i aktywizujące.
9. Międzynarodowe wymiany młodzieży.
10. Zajęcia z wykorzystaniem technologii komputerowej.
11. Przygotowywanie uroczystości klasowych i szkolnych.
12. Prezentacje dorobku własnego uczniów.
13. Realizacja programów profilaktycznych.
14. Akcje dobroczynne.
15. Ogólnoszkolne konkursy, turnieje itp.
16. Zajęcia pozalekcyjne.
17. Imprezy sportowe i rekreacyjne.
18. Wycieczki tematyczne, obozy integracyjne.
19. Wyjścia do teatru, kina, muzeum, na wystawy itp.

IV. Realizacja działań profilaktycznych

Realizacja działań profilaktycznych będzie odpowiadać na problemy oraz zagrożenia pojawiające się w szkole i środowisku.

Profilaktyka to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona ucznia przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań ryzykownych.

Zagrożenia dla rozwoju młodego człowieka niesie z jednej strony otaczająca rzeczywistość, a z drugiej naturalne zmiany rozwojowe dziecka. Przeciwdziałanie tym zagrożeniom lub ich osłabianie, ważne dla wychowania, należy do profilaktyki.

W szkole realizujemy profilaktykę pierwszorzędową, której zadaniem jest przeciwdziałanie zagrożeniom, wspieranie procesu wychowywania oraz identyfikacja osób będących w grupie podwyższonego ryzyka. Skupiamy się na promocji zdrowia i bezpiecznych zachowań. Zadaniem szkoły jest nawiązanie współpracy z tymi placówkami specjalistycznymi, które zajmują się pomocą osobom zagrożonym oraz profilaktyką.

Na terenie szkoły prowadzona jest diagnoza zagrożeń i zachowań uczniów. Wszelkie działania profilaktyczne mają prowadzić do eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania zachowań pożądanych. Do zachowań pożądanych zaliczamy przede wszystkim respektowanie obowiązujących w szkole norm oraz dbałość o bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne.

Cele profilaktyki w szkole skupiają się na osłabianiu czynników ryzyka i wzmacnianiu czynników chroniących.

Wśród przyczyn problemów wychowawczych można wskazać:

- Środowisko społeczne promujące dane wzorce zachowania;
- Modelowanie niepożądanych zachowań w domu i w szkole;
- Konflikty i doświadczenie izolacji;
- Grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania dysfunkcyjne;
- Niskie wyniki osiągnięte w szkole i brak celów życiowych;

- Wczesna inicjacja zachowań ryzykownych.

Po analizie problemów wychowawczych, które nasiliły się w ubiegłym roku szkolnym, zwracać będziemy większą uwagę na problemy takie jak: cyberprzemoc, brak więzi społecznych – samotność spowodowana używaniem telefonów komórkowych. Zgodnie z przyjętymi na ten rok kierunkami polityki oświatowej zwrócimy uwagę na: bezpieczeństwo w Internecie oraz odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.

Program profilaktyki bazuje na podstawowych strategiach profilaktycznych:

- Przekształcanie przekonań normatywnych tak, aby były zgodne z prawdą o rzeczywistości
- Pobudzanie do podejmowania konstruktywnych osobistych postanowień
- Aktywizowanie systemu wartości przeciw zachowaniom dysfunkcyjnym
- Dostarczanie wiedzy o konsekwencjach zachowań ryzykownych
- Nauka odmawiania w sytuacjach presji społecznej

Projektowanie działań profilaktycznych wymaga pracy całego zespołu nauczycieli, ponieważ to oni będą realizowali te zadania w ramach lekcji przedmiotowych, godzin wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych.

Nauczyciele i specjaliści przeciwdziałają zagrożeniom wśród uczniów poprzez:

- Tworzenie bezpiecznej, ciepłej atmosfery w szkole
- Natychmiastowe reagowanie na ujawnione zachowania agresywne lub przemoc w szkole
- Wskazywanie na szkodliwość używek oraz zagrożeń, jakie niosą ze sobą uzależnienia
- Poznawanie uczniów i wzajemne budowanie zaufania
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów
- Naukę i ćwiczenie zachowań asertywnych
- Wzbudzanie w uczniach poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie, propagowanie zdrowego stylu życia ze szczególnym uwzględnieniem racjonalnego odżywiania i podejmowanie działań zmierzających do zredukowania liczby zwolnień z wychowania fizycznego
- Rozpoznawanie oznak stresu oraz radzenia sobie z nim
- Rozwijanie w uczniach umiejętności radzenia sobie z napięciem pojawiającym się w sytuacjach trudnych
- Rozwijanie postaw patriotycznych i obywatelskich

Formy realizacji

- Oddziaływanie werbalne - rozmowy, pogadanki, w tym dyskusje, dzielenie się doświadczeniem
- Zajęcia grupowe, w tym zajęcia typu warsztatowego

- Projekcje filmów i programów
- Prowadzenie specjalistycznych programów profilaktycznych
- Debaty
- Zajęcia sportowe i artystyczne
- Wspieranie akcji organizowanych przez młodzież

Formy oddziaływania są stosowane poprzez:

- godziny do dyspozycji wychowawcy
- spotkania z pedagogiem szkolnym
- spotkania z psychologiem
- spotkania z pielęgniarką szkolną
- spotkania z funkcjonariuszami Straży Miejskiej i Policji
- spotkania z rodzicami
- działania samorządu uczniowskiego
- spotkania pozalekcyjne

Wszelkie podejmowane działania mogą dotyczyć:

- całej szkoły, gdy np. wprowadzamy zmianę w Statucie
- kilku klas np. problemy adaptacyjne w klasach pierwszych
- pojedynczego zespołu klasowego lub grupy uczniów

W ramach oddziaływań profilaktycznych w roku szkolnym 2017/2018 zaplanowano:

- Zajęcia integracyjne prowadzone na początku roku szkolnego przez psychologa szkolnego i psychologa z poradni we wszystkich klasach pierwszych
- „Trzymaj formę” – zajęcia profilaktyczne prowadzone przez p. A. Federowicz, pielęgniarkę szkolną
- „Odpowiedzialność prawna nieletnich”- zajęcia dla klas pierwszych Liceum prowadzone przez Straż Miejską
- Programy profilaktyczne prowadzone przez p. A. Federowicz, pielęgniarkę szkolną „Odpowiedzialność człowieka za swoje zdrowie” w tym: „Chroń się przed kleszczami”, „Profilaktyka raka piersi”, „Wybierz życie – pierwszy krok”, „Profilaktyka chorób układu krążenia”, Program profilaktyczny „Zdrowe jądra”, „Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu” oraz zajęcia profilaktyczne, dotyczące:
  - higieny snu i wypoczynku
  - higieny wzroku i słuchu
  - higieny skóry i jamy ustnej
  - zasad prawidłowego odżywiania
  - zaburzeń odżywiania – anoreksja i bulimia

- zasad udzielania I pomocy
  - niebezpieczeństwa nadużywania leków i środków pobudzających
  - profilaktyki chorób nowotworowych
-
- Szkolny Projekt „Zdrowy Żmichowiak”.
  - Warsztaty „Efektywna nauka” prowadzone przez pedagoga szkolnego w poszczególnych klasach
  - „Dobra nauka”- warsztaty poświęcone nowym metodom skutecznej nauki prowadzone przez trenerów z fundacji „Pięć Plus” dla wszystkich klas naszej Szkoły
  - „Bądź pomocny” - warsztaty integracyjne przełamujące stereotypy myślenia o niepełnosprawności prowadzone przez fundację MANZANA dla wszystkich klas gimnazjalnych i pierwszych klas licealnych
  - Warsztaty z profilaktyczną grą „Nie przegraj” prowadzone przez psychologa szkolnego i psychologa z Poradni
  - Projekt unijny „Chwytam zmianę” poświęcony doradztwu zawodowemu adresowany do wszystkich uczniów gimnazjum
  - „Niepełnosprawni? A kto to?” – warsztaty prowadzone przez Fundację TUS na rzecz równości społecznej
  - Stała współpraca psychologa szkolnego i pedagoga szkolnego z nauczycielami, wychowawcami, uczniami oraz rodzicami
  - Bieżące monitorowanie dyscypliny przez nauczycieli i innych pracowników szkoły (przestrzeganie wymogu zmieniania obuwia, analiza frekwencji uczniów, wyciąganie konsekwencji z nieusprawiedliwionych spóźnień, terminowe dostarczanie zwolnień)
  - Codzienna obserwacja zachowań uczniów na zajęciach lekcyjnych oraz podczas przerw, monitorowanie sytuacji wychowawczej, stała opieka pedagoga szkolnego i psychologa szkolnego, stała współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną nr 12 przy ul. Dzielnej
  - Natychmiastowe reagowanie na ujawnione zachowania niepożądane

V. Ewaluacja programu wychowawczo - profilaktycznego

Ewaluacja ma na celu ocenę skuteczności Programu Wychowawczego i wprowadzenie ewentualnych zmian. Ewaluacji dokonuje Rada Pedagogiczna, uwzględniając ewentualne uwagi rodziców i uczniów, na podstawie obserwacji, przeprowadzanych diagnoz i analizy zmian w zachowaniu, postawach i działaniu uczniów. Obserwacje, diagnozy i analiza prowadzone są przez nauczycieli, wychowawców i dyrekcję Szkoły.

VI. Treści zajęć wychowawczych według bloków tematycznych

Program zajęć wychowawczych zawiera następujące bloki tematyczne:

1. Klasa I

- a. Budowanie zintegrowanego zespołu klasowego, w tym również poprzez podejmowanie działań na forum klasy i Szkoły.
- b. Zapoznanie ucznia z dokumentacją szkolną, w szczególności z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.
- c. Zapoznanie ucznia z zasadami panującymi w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem uczciwości i poszanowania własności intelektualnej i prawa autorskiego.
- d. Integracja ucznia ze Szkołą poprzez uświadomienie roli, jaką w niej odgrywa.
- e. Agresja i bezpieczeństwo w szkole.
- f. Samopoznanie, umiejętność i zasady dobrego komunikowania się.
- g. Kształtowanie nawyków aktywności ruchowej, dbania o higienę, organizowania wolnego czasu, zdrowego odżywiania.
- h. Zagrożenia związane z nałogami, informowanie o szkodliwości dopalaczy.
- i. Umiejętność efektywnego uczenia się.
- j. Poszerzanie wiadomości i zainteresowań poprzez uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych.
- k. Wspólne podejmowanie działań.

2. Klasa II

- a. Wzmacnianie integracji szkolnej poprzez podejmowanie działań na forum klasy i Szkoły.
- b. Budowanie zachowań asertywnych.
- c. Sposoby rozwiązywania sytuacji konfliktowych.
- d. Tolerancja a obojętność.
- e. Kształtowanie umiejętności twórczego myślenia i kojarzenia.
- f. Autorytety moralne i wzorce do naśladowania.
- g. Rozwijanie nawyku aktywnego wypoczynku.
- h. Dbłość o bezpieczeństwo własne i innych.
- i. Kształtowanie zachowań obywatelskich.
- j. Wyczulenie na krzywdę innych ludzi (wolontariat).

3. Klasa III

- a. Zapoznanie uczniów z dokumentami regulującymi przebieg egzaminu maturalnego.
- b. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji, odpowiedzialności za siebie i innych.
- c. Stres egzaminacyjny i radzenie sobie z nim.
- d. Sekty jako ucieczka od odpowiedzialności.

- e. Umiejętność redagowania CV, listu motywacyjnego, prezentowania się na rozmowie kwalifikacyjnej.
- f. Instytucje doradztwa zawodowego.

Uczniowie mogą zgłaszać własne potrzeby i propozycje innych zagadnień oraz realizować je we współpracy z wychowawcą.